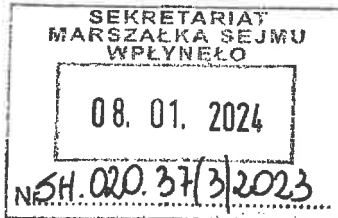

RADA GŁÓWNA
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
PRZEWODNICZĄCY

Warszawa, 8 stycznia 2024 r.

BM-WOG.002.2.2024.ANL

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 29 grudnia 2023 r. nr SPS-WP.020.39.3.2023 dotyczące wyrażenia opinii przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego odnośnie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (druk sejmowy nr 141), przedstawiam następujące stanowisko Rady.

Projekt ustawy nowelizującej dotyczy rozszerzenia i uzupełnienia art. 279 w ustawie wprowadzającej, określającego termin zakończenia studiów doktoranckich, rozpoczętych przed rokiem 2019/2020 do 31 grudnia 2024 r. Proponowane zmiany wiążą się z wygaśnięciem niektórych przepisów dotyczących studiów doktoranckich w dniu 31 grudnia 2023 r. Na skutek wydłużenia w roku 2023 możliwości kształcenia doktorantów w tej formie do końca roku 2024 (wprowadzonego ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1672) zachodzi konieczność wprowadzenia do ustawy wprowadzającej pewnych zmian i uzupełnień. Tę generalną przesłankę nowelizacji **należy przyjąć ze zrozumieniem i ocenić pozytywnie.**

Proponowane zmiany dotyczą 6 zagadnień:

1. ubezpieczeń zdrowotnych realizowanych i finansowanych na zasadach dotychczasowych (art. 289 ustawy wprowadzającej) oraz zaopatrzenia społecznego uczestników studiów doktoranckich z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach;
2. wyłączenia z obowiązku ubezpieczeń emerytalnych i rentowym (art. 329 ust. 1a ustawy wprowadzającej) uczestników studiów doktoranckich;
3. formalnego zrównoważenia pojęć „studiów doktoranckich” i „szkół doktorskich” w ustawach (PSW i wprowadzającej), w których jest mowa o szkołach doktorskich (art. 329 ust. 1 ustawy wprowadzającej) w okresie do 31 grudnia 2024 r.;
4. możliwości tworzenia samorządu doktorantów także przez uczestników studiów doktoranckich (art. 296 ust. 2 ustawy wprowadzającej);
5. wydawania zaświadczeń, o których mowa w ustawie z dn. 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (art. 144 ust. 1 pkt 1 lit. a w związku z art. 329 ust. 2 ustawy wprowadzającej);
6. obowiązku wprowadzania przez rektorów uczelni, dyrektorów instytutów naukowych PAN, dyrektorów instytutów badawczych oraz dyrektorów międzynarodowych

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-WP.020.39.3.2023
Data wpływu 09.01.2024 r.

instytutów naukowych danych uczestników studiów doktoranckich do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

Proponowane powyżej regulacje **oceniaamy pozytywnie**.

Formułujemy zarazem jedną opinię krytyczną. Nowelizowana ustawa zakłada utrzymanie możliwości przyznawania uczestnikom studiów doktoranckich świadczeń określonych w ustawie PSWiN w art. 86 ust. 1 pkt 1-4, stypendiów doktoranckich i stypendiów dla młodych naukowców. Taka możliwość jest logiczną konsekwencją ustawowego przedłużenia studiów doktoranckich do końca 2024 r. **Nasza krytyczna opinia** wiąże się z przepisem, stanowiącym o obowiązku finansowania tych świadczeń przez podmioty prowadzące studia doktoranckie. Kształcenie w formie studiów doktoranckich jest realizowane obecnie przez 119 podmiotów, a uczestniczy w nich 4212 osób. Informacja zbiorcza nie pozwala na stwierdzenie, jakie skutki finansowe może generować zmiana przepisów w przypadku pojedynczych podmiotów, które – szczególnie w sytuacji małych jednostek – mogą być znaczne w porównaniu z ich budżetami. W sytuacji niewystraczającego finansowania uczelni, jednostek PAN i instytutów prowadzących studia doktoranckie takie rozwiązanie może prowadzić do wzrostu problemów finansowych w/w jednostek i ograniczać finansowanie między innymi działalności podstawowej i działalności rozwojowej. Sytuacja ta stanowi element większej całości systemu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego, w tym także systemowego rozwiązania problemu finansowania kształcenia doktorantów, bez względu na formę organizacyjno-prawną. Dlatego Rada Główna postuluje, by zmianie przepisów wydłużających studia doktoranckie towarzyszyło adekwatne uwzględnienie związanych z tym kosztów w algorytmach finansowania jednostek prowadzących takie studia.

Z wyrazami szacunku

Marcin Pałys
2024.01.08
14:00:19
+01'00'
Prof. Marcin Pałys

Do wiadomości: Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego